

Læreplan i feierfaget - særløp Vg2 og Vg3 / opplæring i bedrift

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 9. mars 2007 etter delegasjon i brev av 26. september 2005 fra Utdannings- og forskningsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2007

Gjelder til 31.07.2023

Utdanningsdirektoratet

Formål

I Norden har feierfaget røtter tilbake til 1600-tallet, da den dansk-norske kongen Kristian IV hentet faglærte feiere fra Tyskland for å feie skorsteinene på sine slott. Siden den gang har faget utviklet seg mye og tilpasset seg tidens krav. Brannforebyggende tiltak, tilsyn og informasjon har i dag en mer sentral rolle enn tidligere, da feiing av skorsteiner var hovedbeskjeftigelsen.

De samfunnsmessige konsekvensene av branner er alvorlige med hensyn til både personskader og økonomiske tap. Gjennom informasjon om riktig montering og bruk av fyringsanlegg og andre brannforebyggende tiltak skal feierfaget bidra til å forebygge brann og annen skade. Feierfaget kan på den måten medvirke til å sikre store samfunnsverdier. Videre skal faget bidra til å redusere utslipp fra fyringsanlegg, og dermed bekjempe luftforurensning og hindre skader på miljøet.

Opplæringen skal utvikle lærlingens evne til å mestre utfordrende arbeidsoppgaver knyttet til brannforebyggende tiltak som tekniske løsninger, rømningsveier, varslings- og slokkingsanlegg og lagring av brannfarlige produkter. Opplæringen skal legge vekt på evnen til å kommunisere med kunder og kolleger og bidra til å fremme tverrfaglig samarbeid. Hensynet til helse, miljø og sikkerhet skal spille en sentral rolle i arbeidet med faget. Videre skal opplæringen stimulere til kreativitet, nyskaping og faglig oppdatering, både innen ny teknologi og produktutvikling. Opplæringen skal også utvikle lærlingens evne til å arbeide nøyaktig og selvstendig etter tegninger. Den skal legges slik til rette at lærlingen dyktiggjøres i å følge gjeldende regelverk og prosedyrer, og utvikler evnen til å planlegge, vurdere og dokumentere eget arbeid.

Fullført og bestått opplæring fører fram til svennebrev. Yrkestittel er feier.

Struktur

Feierfaget består av to hovedområder. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over hovedområdene

Årstrinn	Hovedområder	
Vg2 og Vg3 / opplæring i bedrift	Forebyggende brannvern	Bransjelære

Lærlingen skal ha fellesfag etter bestemmelser gitt av Kunnskapsdepartementet.

Hovedområder

Forebyggende brannvern

Hovedområdet dreier seg om brannforebyggende tilsyn, fyringsteknikk, skorsteinteknikk og skadebegrensning. Det handler om å vurdere branntekniske løsninger og ulike brannsikringstiltak i bygninger. Veiledning i montering og bruk av fyringsanlegg inngår. Bruk av og veiledning om slokkemidler og slokkemetoder er en del av hovedområdet. Hovedområdet handler om å lage og bruke egnet verktøy til feiing av skorsteiner og ildsteder. Analyse og kontroll av fyringsanlegg, informasjon, veiledning og rapportering inngår. Helse, miljø, sikkerhet og kvalitetssikring står sentralt i hovedområdet.

Bransjelære

Hovedområdet dreier seg om de branntekniske egenskapene til bygningsmaterialer og bygningskonstruksjoner. Hovedområdet omfatter gjeldende regelverk, etiske retningslinjer, kundebehandling og tverrfaglig samarbeid. Det omhandler fagets historie og plass i samfunnet og forholdet mellom arbeidsgiver og arbeidstaker. I hovedområdet inngår utslipp av forbrenningsgasser og varslings- og sprinkleranlegg.

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I feierfaget forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å *kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig* i feierfaget innebærer å kunne kommunisere med kunder og ulike samarbeidspartnere, og å kunne diskutere og vurdere faglige løsninger og arbeidsprosesser. Det innebærer også å kunne rapportere og dokumentere eget arbeid.

Å *kunne lese* i feierfaget innebærer å kunne finne fram i relevant informasjon i faglitteratur og aktuelle lover og forskrifter. Det innebærer også å kunne forstå og bruke spesifikasjoner, tegninger, produktbeskrivelser og arbeidsbeskrivelser.

Å *kunne regne* i feierfaget innebærer å kunne beregne volum, mengder, størrelser, kostnader og ressursbruk. Det innebærer å kunne ta mål, anvende målestokk etter målsatte tegninger og foreta beregninger knyttet til fyingsteknikk og ulike branntekniske løsninger.

Å *kunne benytte digitale verktøy* i feierfaget innebærer å kunne bruke dem i forbindelse med planlegging, produksjon, dokumentasjon, kvalitetssikring og kommunikasjon. Det innebærer også bruk av digitale redskaper til måling, beregning og tegning.

Kompetansemål

Etter Vg3

Forebyggende brannvern

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- planlegge, utføre, dokumentere og vurdere eget arbeid i forbindelse med forebyggende brannvern
- utføre brannforebyggende tilsyn i henhold til gjeldende regelverk
- utarbeide og presentere informasjon om forebyggende brannvern
- kontrollere og feie ulike typer fyringsanlegg etter gjeldende regelverk, krav til brannsikkerhet og kvalitet
- informere om utslipp av forbrenningsgasser, foreslå og iverksette tiltak som begrenser miljøutslipp
- veilede om montering og bruk av fyringsanlegg
- bruke digitale verktøy og utarbeide rapporter i forbindelse med tilsyn og feiing
- vurdere branntekniske løsninger i bygninger, påpeke avvik og gi anmerkninger
- utføre røykgassanalyse i fyringsanlegg, vurdere fyingsteknisk tap, stråletap og stillstandstap, og foreslå forbedringstiltak
- lage og tilpasse nødvendige verktøy for feiing og bruke teknisk utstyr for kontroll av fyringsanlegg
- bruke egnet verktøy og feie alle typer skorsteiner, røykkanaler og ildsteder
- justere ildsteder for å forebygge brann, forurensning og beksotdannelse, og veilede om riktig fying
- veilede om alternative oppvarmingssystemer og foreslå egnede løsninger
- vurdere hvordan skorstein, ildsted og ventilasjon fungerer sammen, og foreta beregninger i forbindelse med dette
- vurdere behov for rehabilitering ut fra skorsteinens tilstand, og foreslå metoder og materialer for utbedring
- velge og bruke ulike typer slökkemidler og slökkemetoder, og veilede om dem
- bruke sikkerhets- og verneutstyr i henhold til gjeldende regelverk

- følge etiske retningslinjer som gjelder for faget
- arbeide i samsvar med kravene til helse-, miljø- og sikkerhetstiltak

Bransjelære

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- gjøre rede for fagets opprinnelse, utvikling, organisering og plass i samfunnet
- veilede om termiske, mekaniske og branntekniske egenskaper ved ulike bygningsmaterialer
- veilede om branntekniske klasseinndelinger av bygningskonstruksjoner og bygningsmaterialer, og skille mellom dem
- gjøre rede for gjeldende regelverk for lagring og oppbevaring av brannfarlige varer
- gjøre rede for hvordan varslings- og sprinkleranlegg er bygd opp og fungerer
- oppfylle bedriftens krav til kundebehandling og samarbeide med kolleger og andre yrkesgrupper
- bruke digitale verktøy og finne fram i lover og forskrifter som gjelder for faget

Vurdering

Vg3 feierfaget

Bestemmelser for sluttvurdering:

Hovedområder	Ordning
Forebyggende brannvern	Alle skal opp til svenneprøven, som normalt skal gjennomføres over minst fem virkedager.
Bransjelære	Før svenneprøven må alle ha bestått eksamen på Vg3-nivå i lærefaget. Eksamen utarbeides sentralt og sensureres lokalt.

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.